

**KONFERENSSI LIITTYMISESTÄ
EUROOPAN UNIONIIN
– ALBANIA –**

**Bryssel, 12. marraskuuta 2025
(OR. en)**

AD 27/25

LIMITE

CONF-ALB 16

LIITTYMISTÄ KOSKEVA ASIAKIRJA

Asia: EUROOPAN UNIONIN YHTEINEN KANTA

- Temaattinen kokonaisuus 5: Luonnonvarat, maatalous ja koheesio
-

EUROOPAN UNIONIN YHTEINEN KANTA

(Albanian neuvottelukannan AD 16/25 CONF-ALB 13 pohjalta)

Temaattinen neuvottelukokonaisuus: 5

Luonnonvarat, maatalous ja koheesio

Mukaan lukien luvut 11 – Maatalous ja maaseudun kehittäminen, 12 – Elintarvikkeiden turvallisuus, eläinlääkintä- ja kasvinsuojelupolitiikka, 13 – Kalastus ja vesiviljely, 22 – Aluepolitiikka ja rakennepolitiikan välineiden yhteensovittaminen, 33 – Varainhoitoa ja talousarviota koskevat määräykset

---

Tämä Euroopan unionin kanta on muodostettu Albanian liittymiskonferenssia koskevan Euroopan unionin yleisen kannan (AD 5/22 CONF-ALB 2) perusteella ja erityisesti seuraavia liittymiskonferenssissa hyväksytyjä neuvotteluperiaatteita noudattaen:

- Albanian tai EU:n jostakin neuvotteluluvusta aiemmin esittämä näkemys ei vaikuta muista luvuista mahdollisesti muodostettavaan kantaan;
- neuvottelujen kuluessa eri luvuista aikaansaatuja sopimuksia, edes osittaisia sopimuksia, ei voida katsoa lopullisiksi ennen kuin kaikista luvuista on päästy kokonaisratkaisuun;

sekä neuvottelukehyksen 2, 3, 5, 10, 16, 23, 26, 31, 38, 45, 46, 47 ja 48 kohdassa esitettyjä vaatimuksia noudattaen.

EU kannustaa Albaniaa jatkamaan lainsäädäntönsä mukauttamista EU:n säännöstöön sekä sen tehokasta täytäntöönpanoa ja noudattamisen valvontaa ja yleensäkin kehittämään jo ennen liittymistä politiikkoja ja välineitä, jotka vastaavat mahdollisimman tarkasti EU:n politiikkoja ja välineitä.

EU panee merkille, että Albania hyväksyy kannassaan AD 16/25 CONF-ALB 13 temaattista kokonaisuutta 5 koskevan EU:n säännösten sellaisena kuin se oli voimassa 2. syyskuuta 2025 ja ilmoittaa voivansa panna sen täytäntöön siihen päivään mennessä, jona se liittyy Euroopan unioniin, lukuun ottamatta lukua 11, jonka osalta se on pyytänyt maatalouden tukijärjestelmiä, maaseudun kehittämistukea (maaseuturahasto), kaupan mekanismeja sekä viinejä, maustettuja viinituotteita ja tislattuja alkoholijuomia koskevia poikkeuksia, siirtymäkausia ja teknisiä mukautuksia ja muutoksia, lukua 12 elintarvikkeiden turvallisuuden ja kasvinsuojelupolitiikan osalta ja lukua 33 EU:n talousarvioon suoritettavien rahoitusosuuksien osalta.

EU pitää valitettavana, että IPARD II- ohjelman mukaiset korvaukset on jouduttu keskeyttämään heinäkuusta 2023 alkaen ja että IPARD III -ohjelmaa koskeva talousarvion toteuttamistehtävien siirto oli keskeytettävä. EU korostaa, että on toteutettava perusteellisia jatkotoimia, joihin kuuluu korjaavien toimenpiteiden hyväksyminen. EU korostaa, että EU:n liittymistä edeltävällä kaudella antaman avustuksen oikea käyttö, valvonta, seuranta ja arviointi tulee olemaan keskeinen indikaattori Albanian kyvystä panna varainhoidon valvontaa koskeva unionin säännöstö täytäntöön tämän neuvotteluluvun osalta.

Yleisenä vastauksena Albanian siirtymäkausia ja poikkeuksia koskeviin pyyntöihin EU muistuttaa yleisestä neuvottelukannastaan, jonka mukaan siirtymätoimenpiteet ovat poikkeuksellisia sekä soveltamisajaltaan ja -alaltaan rajattuja, ja niihin on liityttävä suunnitelma EU:n säännösten soveltamista koskevista selvästi määritellyistä vaiheista. Ne eivät saa aiheuttaa muutoksia EU:n sääntöihin tai politiikkoihin eivätkä häiritä niiden asianmukaista toimintaa tai johtaa kilpailun merkittävään vääristymiseen.

1. Luku 11 – Maatalous ja maaseudun kehittäminen

EU korostaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä maatalousmenojen rahoitusta koskevaan EU:n säännöstöön. EU korostaa, että Albanian lainsäädännön on oltava täysin yhdenmukainen EU:n säännösten ja yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) täytäntöönpanomallin kanssa. EU korostaa myös, että Albanian maksajaviraston on tärkeää täyttää kaikilta osin EU:n vaatimukset.

EU toteaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä maatalousmenojen hallinnointia ja seurantaan koskevaan EU:n säännöstöön. EU korostaa, että Albanian on varmistettava, että maatalouden ja maaseudun kehittämisvirastolla (ARDA) on valmiudet hallinnoida ja valvoa YMP:n tukia ja että EU:n säännösten vaatimusten noudattamiseksi ja kaikkien YMP:n mukaisten tukien hallinnoimiseksi perustetaan tarvittavat rakenteet. EU toteaa myös, että Albanian on varmistettava tarvittavien instituutioiden mittava valmiuksien kehittäminen hyvissä ajoin ennen liittymistä.

EU pyytää Albaniaa vahvistamaan, ettei se odota ongelmia varainhoidon järjestelmän soveltamisessa eikä julkista varastointia ja kurinalaista budjettipolitiikkaa koskevien EU:n vaatimusten täyttämässä.

EU korostaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä maatalouden tukijärjestelmiä koskevaan EU:n säännöstöön. EU korostaa, että Albanian on irrotettava viljelijöille myönnettävä taloudellinen tuki tuotannosta ja otettava käyttöön ehdollisuusjärjestelmä ja pinta-alaperusteiset tuet.

EU toteaa vahvistavansa neuvottelujen myöhemmässä vaiheessa kantansa Albanialle maksettavien suorien tukien kokonaismäärän laskentaan. EU korostaa, että EU:n suorat tuet voidaan ottaa käyttöön asteittain aiempien laajentumisten tapaan.

EU panee merkille, että Albania on pyytänyt siirtymäkautta, jonka kesto olisi neljä vuotta EU:hun liittymispäivästä tai joka ulottuisi vuoteen 2034 asti ja jonka aikana YMP:n strategiasuunnitelmien tukea koskevan asetuksen (EU) 2021/2115 12, 13 ja 14 artiklassa määritellyt ehdollisuuteen liittyvät vaatimukset pantaisiin täytäntöön asteittain.

Ennen kuin EU voi ottaa kantaa tähän pyyntöön, se kehottaa Albaniaa perustelemaan tarkemmin pyynnön kutakin osaa, erityisesti eri vaatimusten täytäntöönpanoaikataulujen osalta.

EU korostaa hyvän maatalous- ja ympäristökunnon (GAEC-vaatimusten), lakisääteisten hoitovaatimusten ja sosiaalisten vaatimusten merkitystä terveen ja kestäväen maatalouden kehittämiseksi.

EU panee merkille Albanian pyynnön soveltaa täydentäviä kansallisia suoria tukia enintään täyteen tukitasoon asti liittymispäivästä alkaen siinä tapauksessa, että YMP:n suorat tuet otetaan asteittain käyttöön siirtymäkauden aikana.

EU korostaa, että päätöksiä täydentävien kansallisten suorien tukien käyttöönotosta ja tällaisten tukien mahdollisista rajoituksista on mahdollista tehdä vasta myöhemmässä vaiheessa.

EU panee merkille Albanian pyynnön käyttää enintään 50 prosenttia sen maaseuturahaston vuotuisista määrärahoista täydentävien kansallisten suorien tukien rahoittamiseen koko suorien tukien asteittaisen käyttöönoton ajan.

EU korostaa, että päätöksiä maaseuturahaston määrärahojen käytöstä täydentävien suorien tukien rahoittamiseen on mahdollista tehdä vasta myöhemmässä vaiheessa.

EU panee merkille Albanian pyynnön siirtää enintään 30 prosenttia sen maaseuturahaston määrärahoista suoriin tukiin asetuksen (EU) 2021/2115 103 artiklan mukaisesti.

EU korostaa, että päätöksiä maaseuturahaston määrärahojen siirtämisestä suoriin tukiin on mahdollista tehdä vasta myöhemmässä vaiheessa.

EU panee merkille Albanian pyynnön ottaa suorien tukien kokonaismäärärahoja ja viinialan kokonaismäärärahoja laskettaessa huomioon käytössä oleva maatalousmaa (KMM), joka vastaa kokonaispinta-alaa, mahdollisista suorista tukia koskevista hakemuksista riippumatta.

EU korostaa, että päätöksiä Albanian määrärahoista on mahdollista tehdä vasta myöhemmässä vaiheessa.

EU panee merkille, että Albania on pyytänyt siirtymäkautta, jonka kesto olisi neljä vuotta EU:hun liittymispäivästä tai joka ulottuisi vuoteen 2034 asti ja jonka aikana ekojärjestelmiä ei pantaisi täytäntöön ja asetuksen (EU) 2021/2115 97 artiklassa säädetyt ekojärjestelmien 25 prosentin vähimmäismäärärahat siirrettäisiin kestävyysperusteiseen perustulotukeen.

EU korostaa ekojärjestelmien merkitystä ilmasto- ja ympäristöystävällisten viljelykäytäntöjen edistämässä ja kestävä maatalouden kehittämisessä. EU kehottaa Albaniaa harkitsemaan pyyntöään uudelleen EU:n säännösten voimassa olevien säännösten mukaisesti.

EU korostaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä maaseudun kehittämistä koskevaan EU:n säännöstöön erityisesti toimenpiteiden valinnan sekä ohjelmasuunnittelu-, seuranta-, valvonta- ja arviointivalmiuksien osalta. EU toteaa, että Albanian on vahvistettava politiikkaansa sisältyviä ympäristö- ja ilmastotavoitteita maaseudun kehittämistä koskevien EU:n tavoitteiden ja puitteiden mukaisesti sekä vahvistettava hallinnollisia valmiuksiaan.

EU panee merkille, että Albania on pyytänyt siirtymäkautta, jonka kesto olisi neljä vuotta EU:hun liittymispäivästä tai joka ulottuisi vuoteen 2034 asti ja jonka aikana ympäristöön ja ilmastoon liittyviin erityistavoitteisiin varattua YMP:n strategiasuunnitelmaan myönnettävää maaseuturahaston vähimmäisrahoitusosuutta, sellaisena kuin se on määriteltynä asetuksen (EU) 2121/2115 93 artiklan 1 kohdassa, laskettaisiin 10 prosenttiin.

EU korostaa, että Albanian on tärkeää kehittää tarvittavat hallinnolliset valmiudet sellaisten interventioiden toteuttamiseksi, joilla pyritään ympäristöön ja ilmastoon liittyviin erityistavoitteisiin. EU kehottaa Albaniaa harkitsemaan pyyntöään uudelleen EU:n säännösten voimassa olevien säännösten mukaisesti.

EU panee merkille, että Albania on pyytänyt siirtymäkautta, jonka kesto olisi neljä vuotta EU:hun liittymispäivästä tai joka ulottuisi vuoteen 2034 asti ja jonka aikana maataloihin ja elintarvikkeiden jalostuslaitoksiin tehtäviin ympäristönsuojeluun ja eläinten hyvinvointiin liittyviin investointeihin myönnettävää maatalousrahaston enimmäisrahoitusosuustasoa nostettaisiin 80 prosenttiin.

Ennen kuin EU voi ottaa kantaa tähän pyyntöön, se kehottaa Albaniaa toimittamaan lisätietoja pyynnön tueksi ja painottaa, että kaikki poikkeukset on perusteltava yksityiskohtaisesti.

EU panee merkille Albanian pyynnön, että sille annettaisiin oikeus jatkaa IPARD III -ohjelman mukaisia koko vuotta koskevia määrärahoja ohjelman viralliseen päättämiseen tai enintään vuoteen 2030 asti rahoitusta koskevan puittekumppanuussopimuksen (2021–2027), IPARD-ohjelman alakohtaisen sopimuksen ja rahoitus sopimuksen määräysten mukaisesti, jos kyse on YMP:n aikaisemmasta vaiheittaisesta soveltamisesta tai muista monivuotisen rahoituskehityksen 2028–2034 mukaisista EU:n varoista.

EU toteaa, että kun IPARD III -rahoitus sopimus on tehty, Albania voi edelleen tehdä sopimuksia tai sitoumuksia IPARD III -ohjelman puitteissa, kunnes se alkaa tehdä maaseudun kehittämiseen liittyviä YMP:n interventioita koskevia sopimuksia tai sitoumuksia asiaa koskevan asetuksen nojalla. Albania ilmoittaa komissiolle päivän, jona se alkaa tehdä maaseudun kehittämiseen liittyviä YMP:n interventioita koskevia sopimuksia tai sitoumuksia asiaa koskevan asetuksen nojalla.

EU panee merkille Albanian esittämän varauman, joka koskee Leaderiin varattavaa YMP:n strategiasuunnitelmaan myönnettävää maaseuturahaston rahoitusosuutta sellaisena kuin se on määriteltyä asetuksen (EU) 2021/2115 92 artiklan 1 kohdassa.

EU korostaa, että Albanian on tärkeää kehittää tarvittavat hallinnolliset valmiudet Leader-ohjelman toteuttamiseksi sen jälkeen, kun Albania on liittynyt EU:hun. EU kehottaa Albaniaa harkitsemaan pyyntöään uudelleen EU:n säännösten voimassa olevien säännösten mukaisesti.

EU panee merkille, että Albanialla on käytössä valvontajärjestelmä, mutta Albanian on mukautettava se yhdenmukaiseksi hallinto- ja valvontajärjestelmää koskevaan EU:n säännöstöön. EU korostaa, että Albanian on perustettava yhdenmukaisen hallinto- ja valvontajärjestelmän tarvittavat osat ja varmistettava laaja valmiuksien kehittäminen hyvissä ajoin ennen liittymistä. EU toteaa myös, että Albanian on otettava käyttöön viljelylohkojen tunnistamisjärjestelmä, jotta voidaan tunnistaa oikein kaikki viljelylohkot ja varmistaa maarekisterissä olevien tietojen oikeellisuus. EU korostaa, että myös Albanian maatilarekisteriä on parannettava, jotta se olisi täysin EU:n säännösten mukainen.

EU panee lisäksi merkille, että maatalouden kirjanpidon tietoverkko (FADN) on muutettu maatalojen kestävyuden tietoverkoksi (FSDN), jolla FADN:n taloudellista soveltamisalaa laajennetaan ympäristö- ja sosiaalisella ulottuvuudella. EU painottaa, että Albanian on perustettava EU:n säännösten mukainen FSDN-verkko, johon kuuluu riittävä määrä tiloja, jotta koko ala on kattavasti edustettuna. EU korostaa, että Albanian on varmistettava riittävät hallinnolliset valmiudet FSDN:n käyttöön ottamiseksi ja ylläpitämiseksi.

EU toteaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä valtiontukia koskevaan EU:n säännöstöön, ja korostaa, että Albanian on saatettava kaikki tukitoimenpiteensä unionin säännösten mukaisiksi liittymiseen mennessä. EU kehottaa Albaniaa toimittamaan lisätietoja kaikista maassa tällä hetkellä voimassa olevista valtiontukitoimenpiteistä, myös valtiontukiohjelmista.

EU toteaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä kaupan mekanismeja koskevaan EU:n säännöstöön. EU painottaa, että Albanian kolmansiin maihin soveltamat maataloustuotteiden tullit ja kauppajärjestelmät on mukautettava täysin unionin säännöstöön liittymiseen mennessä.

EU panee merkille Albanian pyynnön, että sillä olisi oikeus soveltaa suojatoimenpiteitä, jos EU:hun liittymisen jälkeen ilmenee vakavia markkinahäiriöitä, jotka johtuvat muista jäsenvaltioista peräisin olevien tuotteiden tuonnin lisääntymisestä.

EU korostaa, että mitkään EU:n jäsenvaltioiden väliset kaupan rajoitukset eivät ole EU:n sisämarkkinoilla sallittuja.

EU toteaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä kaikilta osin markkinainterventioita koskevaan EU:n säännöstöön. Albanian on sovellettava EU:n säännösten yhteisen markkinajärjestelyn mukaisia varastointitoimenpiteitä ja poikkeuksellisia tukitoimenpiteitä liittymiseen mennessä.

EU toteaa, että Albanian liittymispäivänä olemassa olevia maataloustuotteiden varastoja on käsiteltävä kahdelta kannalta:

- julkisten varastojen siirtyminen EU:lle ja
- vapaassa liikkeessä olevien varastojen kohtelu, erityisesti jos niiden määrä ylittää tavanomaisen siirtovaraston määrän.

EU toteaa myös, että aiempien laajentumisten tapaan kansallisia varmuusvarastoja ei pitäisi ottaa huomioon tässä yhteydessä sikäli kuin ne on tarkoitus säilyttää tietyn ajan liittymisen jälkeen. EU katsoo, että EU:n olisi otettava haltuunsa Albaniassa liittymispäivänä olevat markkinatukipolitiikasta johtuvat julkiset varastot arvolla, joka määritetään asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä julkisen intervention menojen osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 906/2014 mukaisesti. Albanian julkiset varastot voidaan ottaa haltuun vain, jos asianomainen tuote kuuluu unionin julkisen intervention soveltamisalaan liittymisajankohtana ja kyseiset varastot täyttävät EU:n interventiovaatimukset.

EU katsoo, että Albanian olisi suoritettava maksu unionin budjettiin kaikista Albaniassa liittymispäivänä vapaassa liikkeessä olevista (yksityisistä tai julkisista) varastoista, joiden määrä ylittää tavanomaisena pidettyjen siirtovarastojen määrän. Lisäksi EU katsoo, että maksu olisi vahvistettava tasolle, joka vastaa kyseisten varastojen vapaasta liikkeestä poistamisesta aiheutuvia kustannuksia ja asianomaisen varaston määrää, ja maksun taso olisi vahvistettava kunkin tuotteen osalta sille ominaisten vaatimusten ja tavoitteiden sekä siihen sovellettavan EU-lainsäädännön perusteella. EU katsoo, että komissio olisi valtuutettava panemaan täytäntöön edellä kuvatut järjestelyt ja soveltamaan niitä.

EU toteaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä koulujakelujärjestelmää koskevaan EU:n säännöstyön, jotta se voi saada EU:n tukea hedelmien, vihannesten, maidon ja maitotuotteiden jakeluun koululaisille sekä koulutuksellisiin liitännäistoimenpiteisiin liittymisestä alkaen.

EU korostaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä peltokasveja, etenkin viljoja, riisiä ja sokerijuurikasta, koskevaan EU:n säännöstyön. EU korostaa, että markkinatoimenpiteiden ja tuottajaorganisaatioiden on oltava kaikilta osin yhteisön säännöstyön mukaisia.

EU toteaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä eläintuotteita, erityisesti maitoa ja maitotuotteita, naudan-, lampaan-, vuohen-, sian- ja siipikarjanlihaa, munia ja hunajaa koskevaan EU:n säännöstyön. EU korostaa, että ruhojen luokittelujärjestelmät, eläinten tunnistus ja rekisteröinti, varastointi ja poikkeukselliset tukitoimenpiteet, alan sopimussuhteet, tuottajaorganisaatiot ja hintaraportointi on mukautettava EU:n säännöstyön.

EU korostaa, että Albanian on jatkettava lainsäädäntönsä mukauttamista viinialan tukijärjestelmiä, istutuslupia ja markkinoiden vakauttamisjärjestelmiä koskevaan EU:n säännöstyön. Albanian on määriteltävä viralliset analyysimenetelmät. Albanian on myös yhdenmukaistettava lainsäädäntönsä täysin maustettuja viinejä ja väkeviä alkoholijuomia koskevan EU:n säännöstyön kanssa.

EU panee merkille Albanian pyynnön saada poikkeus maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013 III luvun säännösten mukaisen viini-istutusten lupajärjestelmän soveltamisesta.

EU ottaa kantaa Albanian istutusoikeuksiin neuvottelujen myöhemmässä vaiheessa.

EU panee merkille Albanian pyynnön sisällyttää ”viinituotteiden valmistuksessa käytettävien rypälelajikkeiden luokitteluluettelon hyväksymisestä” 4. marraskuuta 2024 päivätyssä maatalous- ja maaseudun kehittäminenministerin määräyksessä nro 897 luetellut kansalliset rypälelajikkeet niiden viininvalmistuksessa käytettävien rypälelajikkeiden luetteloon, joita saa käyttää viininvalmistuksessa ja mainita viinien merkinnöissä ja esillepanossa asetuksen (EU) N:o 1308/2013 81 artiklan mukaisesti.

EU kehottaa Albaniaa toimittamaan komissiolle luettelon viininvalmistuksessa Albanian alueella sallituista rypälelajikkeista, jotka on luokiteltu asetuksen (EU) N:o 1308/2013 81 artiklan ja 120 artiklan 2 kohdan b alakohdan perusteiden mukaisesti.

EU panee merkille Albanian pyynnön käyttää viinien merkinnöissä rypälelajikkeiden nimiä, jotka koostuvat suojatusta alkuperänimityksestä tai maantieteellisestä merkinnästä tai sisältävät kokonaan tai osittain tällaisen nimityksen tai merkinnän. Albania odottaa, että sen lajikkeet, jotka on määritelty ”viinituotteiden valmistuksessa käytettävien rypälelajikkeiden luokitteluluettelon hyväksymisestä” annetussa maatalous- ja maaseudun kehittäminenministerin määräyksessä nro 897, sisällytetään viinejä, tislattuja alkoholijuomia ja maataloustuotteita koskevista maantieteellisistä merkinnöistä annetun asetuksen (EU) 2024/1143 22 artiklan mukaisesti asetuksen (EU) 2019/33 liitteeseen IV – Luettelo rypälelajikkeista ja niiden synonyymeistä, jotka voivat esiintyä viinien merkinnöissä.

EU pyytää Albaniaa toimittamaan komissiolle luettelon rypälelajikkeiden nimistä, jotka se pyytää lisäämään asetuksen (EU) 2019/33 liitteessä IV olevaan A ja B osaan kyseisen asetuksen 50 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti, sekä tiedot näiden lajikkeiden tuotantoa, kaupan pitämistä ja merkitsemistä koskevista käytännöistä.

EU panee merkille Albanian pyynnön, että vakautus- ja assosiaatiosopimuksen pöytäkirjassa N:o 3 luetellut albanialaisten viinien maantieteelliset merkinnät hyväksyttäisiin suojattuina alkuperänimityksinä ja rekisteröitäisiin maantieteellisten merkintöjen unionin rekisteriin asetuksen (EU) 2024/1143 mukaisesti.

EU korostaa, että Albaniasta peräisin olevien viinien suojattujen alkuperänimitysten merkitseminen unionin rekisteriin edellyttää komission ennakkotarkastelua ja vastaväitemenettelyä EU:ssa.

EU kehottaa Albaniaa myös täsmentämään kussakin suojatussa alkuperänimityksessä käytettävät perinteiset merkinnät ennen liittymistä.

EU panee merkille Albanian pyynnön sisällyttää Albanian viininviljelyalueet asetuksen (EU) N:o 1308/2013 liitteessä VII olevaan lisäykseen I.

EU korostaa, että EU:n viininviljelyalueet olisi luokiteltava puolueettomien tietojen ja perusteiden mukaan ennen liittymistä, jotta Albanian viinintuottajille voidaan taata oikeusvarmuus väkevöimisen sekä happamuuden lisäämisen ja vähentämisen osalta.

EU kehottaa Albaniaa toimittamaan komissiolle luettelon viininviljelyalueistaan asetuksen (EU) 2018/274 33 artiklan mukaisesti.

Lisäksi EU pyytää Albaniaa toimittamaan kaikista tärkeimmistä viininviljelyalueistaan kartografiset tiedot (yksityiskohtainen kartta) ja täydelliset ilmastolliset tiedot sekä ilmoittamaan kuukauden keskilämpötilat ja mahdolliset biologis-ilmastolliset tunnusluvut, viinitilojen korkeuden merenpinnasta ja niiden leveysasteen, rypäleen puristemehun sokeri- ja happopitoisuuden sekä luonnollisen vähimmäisalkoholipitoisuuden vähintään 10 vuoden ajanjaksolta.

EU toteaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä hedelmiä ja vihanneksia koskevaan EU:n säännöstöön. EU korostaa tarvetta varmistaa, että kaupan pitämisen vaatimukset, mukaan lukien tarkastusjärjestelyt ja hintaraportointi, ovat EU:n säännösten mukaisia. EU korostaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön kasvihuoneissa tuotettujen vihannesten, mansikoiden ja syötäväksi tarkoitettujen viinirypäleiden tukien sekä lääke- ja aromaattisten kasvien tukien osalta. EU korostaa myös, että Albanian on kehitettävä hallinnollisia valmiuksiaan panna EU:n säännösto täytäntöön ja valvoa sen noudattamista.

EU toteaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä oliiviöljyn kaupan pitämisen vaatimuksia, yksityisen varastoinnin tukea, tuottajaorganisaatioita ja toimialaorganisaatioita koskevaan EU:n säännöstöön.

EU toteaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä tupakantuotantoa ja hintaraportointia koskeviin EU:n raportointivaatimuksiin sekä tupakka-alan toimialaorganisaatioita koskeviin säännöksiin.

EU toteaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä kaakaota, suklaata, kahvia, hedelmämehuja ja hilloja koskevaan EU:n säännöstöön erityisesti määritelmien ja merkintöjen osalta sekä varmistettava riittävät valvontavalmiudet.

EU panee merkille, että Albania on mukauttanut lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön vain vähäisessä määrin liitteeseen I kuulumattomien tuotteiden osalta. EU korostaa, että Albanian on saatettava liitteeseen I kuulumattomia tuotteita koskevat kolmansiiin maihin sovellettavat tullit ja kauppajärjestelyt EU:n säännösten mukaisiksi liittymiseen mennessä.

EU korostaa, että Albanian on jatkettava lainsäädäntönsä mukauttamista laatupolitiikkaa koskevaan EU:n säännöstöön, erityisesti aromaattisten viinien ja tislattujen alkoholijuomien laatujärjestelmien kehittämiseksi ja laatujärjestelmien täytäntöönpanojärjestelmän vahvistamiseksi edelleen.

EU korostaa, että Albanian on jatkettava lainsäädäntönsä mukauttamista luonnonmukaista maataloutta koskevaan EU:n säännöstöön ja vahvistettava edelleen valvontajärjestelmäänsä.

EU toteaa, että Albanian on yhdenmukaistettava lainsäädäntönsä EU:n säännösten kanssa maataloustuotteita koskevan tiedotus- ja menekinedistämispolitiikan osalta liittymiseen mennessä.

EU korostaa, että Albanian on tärkeää jatkaa korruption torjuntaa maatalouden ja maaseudun kehittämisen alalla konkreettisilla lahjomattomuutta, vastuuvollisuutta ja läpinäkyvyyttä koskevilla toimenpiteillä sekä perustamalla tehokas varainhoito-, seuranta- ja valvontajärjestelmä, jolla on riittävät valvonta- ja tarkastusvalmiudet.

2. Luku 12 – Elintarvikkeiden turvallisuus, eläinlääkintä- ja kasvinsuojelupolitiikka

EU korostaa, että tarvitaan huomattavia ponnisteluja sen varmistamiseksi, että kaikkia tässä luvussa esitettyjä EU:n vaatimuksia noudatetaan.

EU korostaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön elintarvike- ja rehulainsäädännön osalta. EU korostaa, että on varmistettava asianmukainen organisaatorakenne, jotta sekä yleistä elintarvikelainsäädäntöä koskeva asetus että muu elintarvikkeita ja rehuja koskeva EU:n alakohtainen lainsäädäntö, mukaan lukien elintarvikkeisiin ja rehuun liittyvien tuotteiden markkinoille saattamista edeltävät hyväksynnit ja luvat, voidaan panna asianmukaisesti täytäntöön. EU korostaa myös, että Albanian on varmistettava, että kansallisen elintarvikeviranomaisen piirissä riskinhallinta ja riskinarviointi erotetaan selkeästi toisistaan. Tässä yhteydessä Albanian olisi selvennettävä, miten kansalliset riskinhallinnasta vastaavat tahot arvioivat prosesseja, jotka liittyvät sellaisten kansallisten hätätoimenpiteiden hyväksymiseen, joilla puututaan elintarvikkeiden ja rehujen markkinoille saattamiseen liittyviin riskeihin. Lisäksi Albanian on varmistettava, että yleisten jäljitettävyytsvaatimusten lisäksi kansalliseen lainsäädäntöön sisällytetään yksityiskohtaisempia jäljitettävyytsvaatimuksia¹, kuten on tehty jo eläinperäisten elintarvikkeiden jäljitettävyyden kohdalla.

EU korostaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä virallista valvontaa koskevaan EU:n säännöstöön. EU kehottaa Albaniaa lisäämään viralliseen valvontaan osoitettuja resursseja ja luomaan vankan järjestelmän virallisia sertifiointi-, todentamis- ja valvontamenettelyjä varten. Järjestelmän olisi oltava kattava, yhdenmukainen ja tehokas kaikilla asianomaisen EU:n säännöston piiriin kuuluvilla keskeisillä aloilla, mukaan lukien elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuutta koskevat säännöt ja hygieniasäännökset, eläinten terveyttä, eläinten hyvinvointia ja kasvien terveyttä koskevat vaatimukset, mukaan lukien virallista valvontaa koskevan asetuksen² säännökset, sekä petosten ehkäiseminen, havaitseminen ja estäminen näillä aloilla.

¹ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 208/2013.

² Asetus (EU) 2017/625.

EU panee myös merkille, että Albaniassa on tällä hetkellä 13 rajatarkastusasemaa. EU kannustaa Albaniaa lisäämään niiden rajatarkastusasemien määrää, jotka toimivat EU:n säännösten mukaisesti, kun se valmistee EU:hun liittymistään. EU:n säännösten mukaisesti toimivien ja siinä säädetty tarpeet täyttävien virallisten laboratorioiden verkoston luominen on ratkaisevaa. EU on tyytyväinen tasoon, jolla Albania on mukauttanut lainsäädäntönsä yhdenmukaistettuihin eläinlääkinnälliseen tietojärjestelmään (Traces) ja käyttänyt järjestelmää.

EU kannustaa Albaniaa jatkamaan lainsäädäntönsä mukauttamista eläinlääkintäpolitiikkaa koskevaan EU:n säännösten. Lisäksi EU painottaa, että Albanian on varmistettava voimassa olevien sääntöjen täytäntöönpano ja noudattamisen valvonta. EU kehottaa Albaniaa kiinnittämään tarvittavaa huomiota eläintautien ehkäisemiseen ja torjuntaan ja niihin puuttumiseen sekä lainsäädännön yhdenmukaistamiseen EU:n normien kanssa.

EU korostaa, että Albanian on jatkettava lainsäädäntönsä mukauttamista eläinten hyvinvointia koskevaan EU:n säännösten. Lisäksi EU kehottaa Albaniaa varmistamaan, että toimijat panevat asianmukaisesti täytäntöön EU:n säännöt eläinten hyvinvoinnin suojelemiseksi maataloilla, kuljetuksen aikana sekä teurastuksen ja lopettamisen yhteydessä. EU kehottaa Albaniaa varmistamaan riittävät hallinnolliset valmiudet eläinten hyvinvointia koskevan EU:n säännösten noudattamisen valvontaa varten.

EU korostaa, että Albanian on yhdenmukaistettava lainsäädäntönsä EU:n säännösten kanssa elintarvikkeiden, rehujen ja eläintuotteiden, mukaan lukien eläimistä saatavat sivutuotteet, markkinoille saattamisen alalla, erityisesti hygieniasääntöjen, erityisten sääntöjen ja tarkastusten osalta, jotta voidaan estää kansanterveydelle ja eläinten terveydelle aiheutuvat merkittävät riskit. Erityisesti eläimistä saatavien sivutuotteiden osalta EU kehottaa Albaniaa mukauttamaan lainsäädäntönsä EU:n säännösten ja täytäntöönpanolainsäädäntöön sekä perustamaan eläimistä saatavien sivutuotteiden käyttöä, keräämistä, käsittelyä ja hävittämistä varten kokonaisen järjestelmän voimassa olevien EU:n vaatimusten mukaisesti. EU korostaa myös, että Albanian on varmistettava EU:n säännösten täytäntöönpano ja noudattamisen valvonta ja mukautettava vastaavasti kaikki niistä johdetut täytäntöönpanosäännöt ja -menettelyt.

EU panee merkille, että Albania on pyytänyt siirtymätoimenpidettä, joka koskisi kaikille lihaa, maitoa, kalaa ja munia käsitteleville laitoksille EU:n säännösten mukaisesti asetettuja elintarvikehygieniavaatimuksia ja eläinperäisiin elintarvikkeisiin sovellettavia erityisiä hygieniasääntöjä, joita laitosten on noudatettava siirtymätoimenpiteen päättyessä tai laitosten toiminta on lopetettava. Sen kesto vahvistetaan, kun asetuskohtainen täytäntöönpanosuunnitelma on saatu valmiiksi, aikataulun mukaan vuonna 2026.

EU panee merkille, että Albania on pyytänyt siirtymäkautta, jonka kesto olisi viisi vuotta EU:hun liittymispäivästä tai joka ulottuisi vuoteen 2035 asti ja jonka jälkeen raakamaidon kerääminen ja jalostus tapahtuisi asetuksen (EY) N:o 853/2004 liitteen III mukaisesti.

EU korostaa olevan tärkeää, että laitokset täyttävät EU:n säännösten vaatimukset sisämarkkinoiden toiminnan varmistamiseksi. Ennen kuin EU voi ottaa kantaa näihin pyyntöihin, se kehottaa Albaniaa toimittamaan kansallisen ohjelman kaikkien niiden vaatimukset täyttämättömien eläinperäisiä tuotteita käsittelevien laitosten, joiden on oltava kaikilta osin EU:n rakenteellisten vaatimusten mukaisia, ja raakamaidon toimitusten parantamiseksi EU:n vaatimusten edellyttämälle tasolle. Maitoalan osalta kansalliseen ohjelmaan olisi sisällytettävä menettelyt sellaisen raakamaidon käytölle, joka ei täytä vaatimuksia. EU korostaa, että tällaista siirtymätoimenpidettä voidaan soveltaa ainoastaan rakenteellisiin vaatimuksiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta EU:n tästä pyynnöstä tekemää päätöstä. Nämä laitokset eivät saisi pitää tuotteitaan kaupan muissa EU:n jäsenvaltioissa. EU kehottaa Albaniaa harkitsemaan uudelleen pyydettyyn toimenpiteeseen liittyvää aikataulua. EU muodostaa lopullisen kantansa pyydetyn ja hyväksytyyn kansallisen ohjelman pohjalta.

EU kannustaa Albaniaa mukauttamaan lainsäädäntönsä kaikilta osin elintarvikkeiden turvallisuutta koskeviin yleisiin ja erityisiin säännöksiin liittyvään EU:n säännöstöön, mukaan lukien elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvat materiaalit, lisäaineet, ravintolisät, entsyymit, uuttoliuottimet ja aromiaineet, luontaiset kivennäisvedet, ravintolisät, täydennetyt elintarvikkeet ja tietyille väestöryhmille tarkoitettut elintarvikkeet, elintarvikkeiden merkinnät ja mainonta, terveys- ja ravitsemusväitteet sekä vierasaineet. EU panee tyytyväisenä merkille, että Albania on pitkälti mukauttanut lainsäädäntönsä ionisoivaa säteilyä, elintarvikkeiden vierasaineita ja haitallisia aineita koskevaan EU:n säännöstöön.

EU korostaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön rehua koskevien erityissääntöjen osalta, mukaan lukien rehun lisäaineet, haitalliset ja rajoitetut tai kielletyt aineet eläinten rehussa ja lääkerehu sekä rehuhygieniä ja rehujen merkinnät ja markkinoille saattaminen. EU korostaa myös, että Albanian on varmistettava EU:n säännösten täysimääräinen täytäntöönpano ja noudattamisen valvonta ja mukautettava vastaavasti kaikki johdetut täytäntöönpanosäännöt ja -menettelyt, kuten ne, jotka koskevat rehuaineluetteloja, erityisravinnoksi tarkoitettujen rehujen käyttötarkoitukseluetteloja tai positiivista luetteloja rehun lisäaineista, jotka on hyväksytty unionin tasolla rehun markkinoille saattamista ja rehussa käyttöä varten.

EU korostaa, että Albanian on yhdenmukaistettava lainsäädäntönsä kasvinsuojelupolitiikkaa koskevan EU:n säännösten kanssa, erityisesti kasvinsuojeluaineiden ja kasvintuhoojien vastaisten toimenpiteiden osalta. EU kehottaa Albaniaa myös kehittämään kasvinsuojeluaineita ja torjunta-ainejäämiä koskevia hallinnollisia valmiuksia ja teknistä asiantuntemusta oikeudellisen kehyksen noudattamisen valvontaa varten, suorittamaan täysimääräisiä riskinarvioiteja ja panemaan täytäntöön kasvinsuojeluaineiden laittomasta käytöstä ja kaupan pitämisestä määrättäviä seuraamuksia. EU kehottaa Albaniaa myös varmistamaan säänneltyjen kasvintuhoojien tehokkaan havaitsemisen, niistä ilmoittamisen ja niiden hävittämisen, niiden tuonnin estämisen tuontivalvonnan avulla sekä kaikkien teknisten ja sertifiointivälineiden tehokkaan käytön.

EU panee myös merkille, että kasvinjalostajanoikeuksia koskeva Albanian kansallinen lainsäädäntö perustuu kasvilajikkeiden kansainvälisen suojeluliiton (UPOV) yleissopimukseen, joka on osa EU:n säännöstöä. EU täsmentää, että kansallinen kasvinjalostajanoikeuksien myöntämisyjärjestelmä voi olla liittymisen jälkeen edelleen voimassa EU:n järjestelmän rinnalla. EU korostaa, että kasvinjalostajanoikeuksien suojelua koskevaa asetusta³ sovelletaan Albaniassa ilman eri toimenpiteitä sen liittymispäivästä alkaen, eikä se edellytä erityisiä täytäntöönpanotoimenpiteitä.

EU panee merkille, että Albania on pyytänyt sellaisten kasvilajikkeiden osalta, jotka eivät vielä täytä erottuvuuden, yhtenäisyyden ja pysyvyyden kriteerejä (DUS), siirtymäkautta, jonka kesto olisi neljä vuotta EU:hun liittymispäivästä tai joka ulottuisi vuoteen 2034 asti ja joka koskisi viljelykasvilajien yleisen lajikeluettelon soveltamista myös vihannesten siementen ja taimiaineiston kaupan pitämiseen tiettyjen juurikas-, vilja-, öljy- ja kuitukasvi-, rehu- ja vihannes- ja siemenperunalajikkeiden kaupan pitämisessä.

---

³ Asetus (EY) N:o 2100/94.

Ennen kuin EU voi ottaa kantaa tähän pyyntöön, se kehottaa Albaniaa toimittamaan lisätietoja ehdotetun siirtymäkauden perusteluista sekä pyynnön kutakin osaa koskevat yksityiskohtaiset perustelut.

EU kehottaa Albaniaa mukauttamaan lainsäädäntönsä muuntogeenisiä organismeja ja muuntogeenisiä elintarvikkeita ja rehuja koskevaan EU:n säännöstöön, erityisesti siltä osin kuin kyse on suljetusta käytöstä, tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön muussa tarkoituksessa kuin markkinoille saattamista varten, markkinoille saattamisesta, valtioiden rajat ylittävistä siirroista sekä jäljitettävyydestä ja merkinnöistä⁴. EU kannustaa Albaniaa varmistamaan riittävät täytäntöönpanovalmiudet ja selventämään GMO-asioihin osallistuvien eri instituutioiden rooleja ja vastuita.

EU panee merkille Albanian kahden- tai monenväliset kansainväliset sopimukset. EU korostaa, että Albania on vastuussa sen varmistamisesta, että liittymispäivästä lähtien kaikki sen kahdenväliset kansainväliset sopimukset ovat EU:n vaatimusten mukaisia.

EU korostaa olevan tärkeää, että Albania jatkaa korruption torjuntaa elintarvikkeiden turvallisuuden sekä eläinlääkintä- ja kasvinsuojelupolitiikan alalla konkreettisilla toimenpiteillä, joilla edistetään lahjomattomuutta, vastuuvollisuutta ja avoimuutta, myös julkisten hankintojen, lisenssien ja lupien sekä virallisen valvonnan osalta.

3. Luku 13 – Kalastus ja vesiviljely

EU palauttaa mieleen periaatteen, jonka mukaan EU:lla on yksinomaisen toimivalta meren elollisten luonnonvarojen säilyttämisen alalla. EU korostaa, että EU:n säännösten hyväksyminen merkitsee myös sitä, että Albania hyväksyy vesille ja kalavaroihin pääsyä koskevan EU:n järjestelyn. EU toteaa, että Albanian kalastusala on suhteellisen pieni, ja kehottaa Albaniaa vahvistamaan hallinnollisia valmiuksia yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanoa varten.

---

⁴ Direktiivi 2009/41/EY, direktiivi 2001/18/EY, asetus N:o 1829/2003, asetus N:o 1830/2003, asetus N:o 1946/2003.

EU kehottaa Albaniaa mukauttamaan lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön kalavarojen hoidon ja laivaston hallinnoinnin osalta, tekniset toimenpiteet mukaan luettuina. EU muistuttaa, että EU:n laivastopolitiikka edellyttää bruttovetoisuutena (bt) ja kilowatteina (kW) ilmaistavien laivaston kapasiteetin ylärajojen käyttöönottoa ja EU:n säännösten mukaisen alusrekisterin valmistelua. EU korostaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä, joka koskee tiedonkeruuta ja sen toteuttamista kalastusaluksilla ja purkamispaikoilla, sosioekonomisia tietoja, virkistyskalastusta ja poisheittämissuunnitelmia. EU kehottaa Albaniaa parantamaan tietojen tallentamista ja hallintaa, mukaan lukien digitaalisten järjestelmien käyttöönotto asianmukaisen sähköisen tietojenvaihdon mahdollistamiseksi. EU korostaa tarvetta varmistaa poisheittämisskiellon noudattamisen valvonta.

EU panee merkille, että Albania on mukauttanut lainsäädäntönsä osittain tarkastuksia ja valvontaa koskevaan EU:n säännöstöön, myös laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen (LIS-kalastus) ja kolmansista maista tulevan tuonnin osalta. EU toteaa lisäksi, että saaliit, purkamiset ja myynti-ilmoitukset on kirjattava EU:n vaatimuksia noudattaen, ja kalastustuotteiden jäljitettävyyden on varmistettava koko arvoketjussa. EU korostaa, että Albanian on vahvistettava tarkastus- ja valvontavalmiuksiaan, erityisesti kalastustarkastajien osalta.

EU panee merkille, että Albania ei ole vielä laatinut suunnitelmia pienimuotoista kalastusta koskevan alueellisen toimintasuunnitelman täytäntöönpanemiseksi. EU korostaa, että Albanian on pantava suunnitelma täytäntöön.

EU toteaa, että Albania on mukauttanut lainsäädäntönsä osittain rakenteellisia toimenpiteitä koskevaan EU:n säännöstöön. EU kannustaa Albaniaa kehittämään hallinnollisia valmiuksia hallinnoida asiaankuuluvia varoja EU:n vaatimusten mukaisesti. EU korostaa lisäksi, että Albanian kansalliset toimenpiteet, jotka eivät kuulu EU:n rakennepolitiikan piiriin, on ilmoitettava Euroopan komissiolle valtioneuvon liittymisajankohtana. EU korostaa, että on tärkeää luoda ajoissa institutionaaliset puitteet, muun muassa nimetä virallisesti institutionaaliset rakenteet erityistehtävineen ja -vastuualueineen.

EU korostaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä markkinapolitiikkaa koskevaan EU:n säännöstöön kaupan pitämistä koskevien suunnitelmien ja vaatimusten, tuotteiden merkintöjen ja hintaraportoinnin osalta. EU kehottaa Albaniaa varmistamaan täysin toimivat tuottajaorganisaatiot ja tuomaan vahvemmin esiin niistä koituvat hyödyt. EU korostaa vahvojen hallinnollisten valmiuksien sekä asianmukaisen markkinatietojen keräämisen ja seurannan merkitystä.

EU kehottaa Albaniaa mukauttamaan lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön tässä luvussa käsitellyn valtioneuvoston osalta. EU korostaa tarvetta perustaa valtioneuvoston valvontajärjestelmä ja yhdenmukaistaa nykyiset polttoaine- ja pyydystuet EU:n säännösten kanssa. EU kehottaa Albaniaa toimittamaan kattavat tiedot komissiolle tältä osin.

EU toteaa, että Albania on mukauttanut lainsäädäntönsä osittain vesiviljelyä koskevaan EU:n säännöstöön. EU kannustaa Albaniaa laatimaan tulevaisuudessa erillisen strategia-asiakirjan, joka kattaa paremmin makean veden vesiviljelyn ja maalla harjoitettavan sisävesien vesiviljelyn ja jossa otetaan täysimääräisesti huomioon EU:n vaatimukset. EU korostaa myös, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön siltä osin kuin kyse on tulokaslajien ja paikallisesti esiintymättömien lajien käytöstä vesiviljelyssä.

EU korostaa, että Albanian on ennen liittymistä ratifioitava kansainväliset sopimukset, mukaan lukien hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämistä ja hoitoa koskeva YK:n sopimus. EU panee merkille, että Albanialla on kahdenvälisiä kalastussopimuksia kolmansien maiden, etenkin Pohjois-Makedonian ja Montenegron, kanssa. EU palauttaa mieleen yleisen kantansa, jonka mukaan EU hallinnoi liittyvien maiden kalastussopimuksia kolmansien maiden kanssa liittymispäivästä alkaen, ja Albanian on liittymispäivänä tai mahdollisimman pian sen jälkeen luovuttava kansainvälisistä kalastussopimuksista ja erottava kansainvälisistä kalastusjärjestöistä, joiden osapuolena myös unioni on, jollei Albanian jäsenyys liity muihin seikkoihin kuin kalastukseen. EU panee merkille, että Albania on mukauttanut lainsäädäntönsä kaikilta osin Välimeren yleisen kalastuskomission (GFCM) poisheittämissuunnitelmia ja kalastusmahdollisuuksia koskeviin toimenpiteisiin ja sääntöihin.

EU kehottaa Albaniaa mukauttamaan lainsäädäntönsä merten aluesuunnittelua koskevaan EU:n säännöstöön. EU toteaa, että mukauttaminen tällä alalla on vaativa valmisteluvaihe, johon kuuluu tietojen kerääminen ja sidosryhmien osallistaminen.

EU korostaa, että Albanian on tärkeää jatkaa korruption torjuntaa kalastuksen ja vesiviljelyn alalla konkreettisilla toimenpiteillä, joilla edistetään lahjomattomuutta, vastuuvollisuutta ja avoimuutta, myös julkisten hankintojen, lisenssien ja lupien sekä tarkastusten osalta. EU korostaa, että Albanian on tärkeää panna nämä toimenpiteet täysimääräisesti täytäntöön ja seurata niitä uskottavasti sekä toteuttaa korjaavia toimia, jos ongelmia tulee tietoon. EU korostaa myös, että kalastus- ja vesiviljelyalan julkisen tuen on oltava petoksilta suojattua.

4. Luku 22 – Aluepolitiikka ja rakennepolitiikan välineiden yhteensovittaminen

EU panee merkille, että Albania on mukauttanut lainsäädäntönsä osittain EU:n säännöstöön koheesiopolitiikan lainsäädäntökehyksen osalta. EU korostaa, että Albanian on tehostettava edelleen lainsäädäntönsä mukauttamista asiaankuuluvilla EU:n säännösten aloilla, joita ovat muun muassa valtioneuvosto, julkiset hankinnat, tilastot, työvoima, sisäinen valvonta, tarkastus ja alueluokitus, varmistaakseen, että sen lainsäädäntö on kaikilta osin yhdenmukainen EU:n säännösten kanssa. EU korostaa, että luvun 22 mukaisen aluepolitiikan toimintasuunnitelman oikea-aikainen ja tehokas täytäntöönpano on tärkeää. EU korostaa myös, että Albanian on edelleen vahvistettava koko järjestelmän toimintaa kilpailun, vaatimusten noudattamisen ja ammattimaisuuden lisäämiseksi luodakseen tehokkaan järjestelmän korruption ehkäisemiseksi julkisissa hankinnoissa niitä käsittelevässä luvussa 5 annettujen sitoumusten mukaisesti. EU korostaa lisäksi, että Albanian on otettava käyttöön mekanismeja, joilla varmistetaan monivuotisten ohjelmien yhteisrahoitus talousarviosuunnittelun alalla.

EU panee merkille, että Albania on mukauttanut lainsäädäntönsä osittain EU:n säännöstöön koheesiopolitiikan toteuttamista koskevan institutionaalisen kehyksen osalta. EU panee merkille Albanian osallistumisen liittymistä valmistelemaan tukivälineeseen (IPA) ja alueellisen yhteistyön ohjelmiin (esim. Interreg), joilla on edistetty sellaisten täytäntöönpanorakenteiden ja -mekanismien varhaista kehittämistä, jotka voivat toimia EU:n koheesiopolitiikan mukaisten tulevien vastuualueiden perustana. EU korostaa, että Albanian on korjattava jäljellä olevat erityiset puutteet, jotka liittyvät asianmukaisten institutionaalisten rakenteiden ja sidosryhmien määrittelyyn sekä institutionaalisten valmiuksien parantamiseen sovellettavan sääntelykehyksen mukaisesti. EU korostaa myös, että Albanian on taattava tehokas koordinoitijärjestelmä täytäntöönpanosta vastaavien instituutioiden ja kumppaneiden välillä ja varmistettava merkitykselliset yhteistyötulokset. EU korostaa, että on tärkeää taata selkeä toimivallan ja vastuun jako kaikilla toiminnan tasoilla ja erottaa toisistaan maksusitoumusten ja maksujen hyväksyntä ja tarkastus, maksujen suorittaminen sekä maksusitoumuksia ja maksuja koskeva kirjanpito ja varmistaa asianmukainen tehtävien erottaminen hallintoviranomaisten ja tarkastusviranomaisten välillä. EU korostaa, että tarkastusviranomaisen riippumattomuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

EU kehottaa Albaniaa mukauttamaan lainsäädäntönsä kaikilta osin kansallisen ja alueellisen tai paikallisen tason hallinnollisia valmiuksia koskevaan EU:n säännöstöön ja viittaa vakavaa huolta herättävään henkilöstöpulaan koheesiopolitiikan tulevan täytäntöönpanon osalta. EU korostaa, että Albanian on panostettava enemmän tehokkaisuuteen henkilöstön sitouttamiskäytäntöihin, joihin tulisi sisällyttää muun muassa palkkakannustimet, ylennykset ja urakehitys, ja luotava vahva ja kattava koulutusjärjestelmä, joka liittyy suoraan EU:n varoja koskevaan suunnitteluun, hallintointiin, seurantaan, arviointiin, viestintään ja valvontaan ja joka olisi suunnattava valtion ja paikallisviranomaisille sekä koheesiopolitiikan täytäntöönpanoon osallistuville sidosryhmille. EU korostaa, että jotta voidaan varmistaa sujuva siirtyminen IPA-välineestä koheesiopolitiikkaan, on toteutettava asianmukaisia toimia, joilla varmistetaan henkilöstön/asiantuntemuksen asianmukainen säilyttäminen ja/tai henkilöstön/asiantuntemuksen tehokas siirto IPA-välinettä ja Albanian uudistus- ja kasvuvälinettä ja uudistusohjelmaa hallinnoivilta viranomaisilta koheesiopolitiikan suunnittelusta/täytäntöönpanosta vastaaville viranomaisille.

EU korostaa, että Albanian on hyväksyttävä yksilölliset organisaatioiden ja valmiuksien kehittämisstrategiat kaikille keskeisille instituutioille, jotka osallistuvat hallinointiin, täytäntöönpanoon, seurantaan, arviointiin, viestintään, tarkastukseen ja valvontaan, ja niiden on perustuttava kaikkien asianomaisten elinten, myös tuensaajien – jos ne on jo yksilöity – perusteelliseen riskinarviointiin.

EU toteaa, että Albania on mukauttanut lainsäädäntönsä osittain ohjelmasuunnittelua koskevaan EU:n säännöstöön. EU korostaa, että Albanian on ratkaistava kaikki yhteisrahoituksen turvaamista koskevat kysymykset ja varmistettava julkisten ja yksityisten elinten omistajuus kansallisella ja sitä alemmilla tasoilla ennen koheesio-ohjelmien käynnistämistä sekä varmistettava, että kumppanuussopimus ja ohjelmat hyväksytään oikea-aikaisesti, jotta vältetään viivästyksiä täytäntöönpanossa. EU kehottaa Albaniaa varmistamaan, että kumppanuussopimukseen ja ohjelmiin sisältyvien prioriteettien ja toimenpiteiden määrä ja valikoima perustuu luotettavaan analyysiin ja asianmukaiseen sosioekonomisen kehityksen priorisointiprosessiin ja että samalla otetaan asiaankuuluvalla tavalla huomioon hallinnointivalmiudet. EU korostaa tässä yhteydessä riittävien kansallisen ja alueellisen/paikallisen tason hallinnollisten valmiuksien merkitystä. EU tähdentää, että korkealaatuisten ja viimeisteltyjen hankkeiden oikea-aikainen kehittäminen on tärkeää. Erityistä huomiota on kiinnitettävä strategisesti tärkeitä hankkeita koskevien ehdotusten valmisteluun. EU korostaa, että on tärkeää soveltaa tehokkaasti kumppanuusperiaatetta koheesiopoliittisen tuen valmistelussa, hallinnoinnissa, rahoituksessa, valvonnassa, seurannassa ja arvioinnissa.

EU korostaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä kaikilta osin seuranta- ja arviointia koskevaan EU:n säännöstöön. EU korostaa myös, että Albanian on hyödynnettävä myönteisiä kokemuksia ja suunniteltava koheesiopoliittikan kannalta tarkoituksenmukainen seurantajärjestelmä, johon kuuluu täysin toimiva sähköinen hallinnointi- ja tietojärjestelmä. Albanian on tehostettava toimia ja saatava aikaan enemmän tuloksia arviointien osalta ja korjattava myös tietyt hallinnollisten seuranta- ja arviointivalmiuksien puutteet.

EU korostaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä kaikilta osin varainhoidon hallintoa ja valvontaa koskevaan EU:n säännöstyön. EU palauttaa mieleen, että Albanian on liittymisajankohtana noudatettava sovellettavia erityisiä varainhoidon valvontaa koskevia säännöksiä. EU kehottaa Albaniaa varmistamaan järjestelmien vankemman täytäntöönpanon sekä sisäiseen ja ulkoiseen tarkastukseen perustuvien suositusten järjestelmällisen seurannan. EU korostaa, että EU-rahoituksen asianmukainen käyttö, valvonta, seuranta ja arviointi ovat keskeinen osoitin Albanian kyvystä panna täytäntöön varainhoidon valvontaa koskeva unionin säännöstö.

EU korostaa, että Albanian on tärkeää jatkaa korruption torjuntaa aluepolitiikan alalla konkreettisilla toimenpiteillä, joilla edistetään lahjomattomuutta, vastuuvollisuutta ja avoimuutta, myös julkisten hankintojen, lisenssien ja lupien sekä tarkastusten osalta. EU panee merkille Albanian toimet, mukaan lukien käytännön toimenpiteet digitalisaatiota hyödyntäen. EU korostaa, että Albanian on pantava tehokkaasti täytäntöön lainsäädäntö- ja operatiivinen järjestelmänsä, hyväksyttävä kansallinen petostentorjuntastrategia ja pantava käytössä olevat petostentorjuntatoimenpiteet tehokkaasti täytäntöön.

5. Luku 33 – Varainhoitoa ja talousarviota koskevat määräykset

EU panee merkille, että Albania on mukauttanut lainsäädäntönsä osittain perinteisiä omia varoja koskevaan EU:n säännöstyön sekä prosessin ja käytännön osalta. EU panee merkille, että Albania sitoutuu huolehtimaan lainsäädännön yhdenmukaistamisesta EU:n säännöstyön kanssa liittymispäivään mennessä tulliliittoa koskevassa luvussa 29 saavutettujen neuvottelutulosten mukaisesti. EU korostaa, että perinteisten omien varojen käyttöönottoa, kirjanpitoa ja käyttöön asettamista varten on luotava asianmukaiset menettelyt ja järjestelmät. Etenkin nykyiset kirjanpitojärjestelmät on saatettava EU:n vaatimusten mukaisiksi sen varmistamiseksi, että perityille/taatuille ja maksamattomille veloille pidetään erilliset kirjanpidot⁵. EU korostaa, että on tärkeää varmistaa perinteisten omien varojen kantamista, kirjanpitoa ja käyttöön asettamista koskeva riittävä, riippumaton sisäinen ja ulkoinen varainhoidon valvonta ja tarkastus.

---

⁵ Kuten neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) N:o 609/2014 edellytetään.

EU korostaa koko alv-järjestelmän ja alv-perusteisten varojen välistä eroa. EU korostaa, että Albanian on mukautettava lainsäädäntönsä täysin EU:n säännöstöön vapautusten osalta verotusta koskevassa luvussa 16 saavutettujen neuvottelutulosten mukaisesti sekä toimialojen, julkiset toimialat mukaan lukien, osalta ja vahvistettava hallinnollisia valmiuksia hallinnoida alv-perusteisia varoja. EU korostaa, että Albanian on kehitettävä valmiuksia laskea tarkasti painotettu keskiarvo, mihin kuuluu korjausten laskeminen mahdollisten alv-varojen perustaa koskevien poikkeusten kielteisten vaikutusten tasoittamiseksi.

EU panee merkille Albanian meneillään olevan metodologisen työn BKTL:n laskemiseksi eurooppalaisten standardien mukaisesti. EU panee merkille, että Albania on havainnut puutteita tilastojärjestelmässä ja asettanut aikataulun näiden puutteiden korjaamiseksi. EU palauttaa mieleen, että Albanian BKTL-lainsäädäntöä arvioidaan perusasioita koskevan temaattisen kokonaisuuden 1 ja tilastoja koskevan luvun 18 perusteella. EU korostaa, että lainsäädännön mukauttamista on jatkettava suurimmassa osassa asiaankuuluvaa EU:n säännöstöä. Myös hallinnollisten valmiuksien vahvistamista ja tehokkaan koordinoinnin varmistamista hallinnon haarojen välillä on jatkettava. EU kehottaa Albaniaa mukauttamaan lainsäädäntönsä kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvia omia varoja koskevaan EU:n säännöstöön ja vahvistamaan tilastollisia valmiuksiaan.

EU korostaa, että perustana olevien politiikanalojen (tulli, verotus, tilastot, varainhoidon valvonta) hallinnollisten valmiuksien edelleen vahvistamisen lisäksi on tärkeää luoda täysin toimiva koordinoitirakenne, jolla varmistetaan omien varojen moitteeton laskenta, ennakoiminen, kantaminen, maksaminen ja valvonta sekä niitä koskeva raportointi EU:lle omia varoja koskevien sääntöjen panemiseksi täytäntöön.

EU panee merkille Albanian pyynnön, että Albanialle myönnettäisiin EU:hun liittymisen jälkeen varoja väliaikaisista talousarvion tasoitustoimenpiteistä ja kassavirtajärjestelyistä ja että Albanialle EU:n talousarviosta myönnettävien varojen määrä olisi yhtä suuri tai suurempi kuin niiden varojen määrä, jotka Albanian on määrä maksaa Euroopan unionille.

EU palaa tähän kysymykseen neuvottelujen myöhemmässä vaiheessa tämän kuitenkin vaikuttamatta EU:n lopulliseen kantaan.

EU korostaa, että Albanian on tärkeää jatkaa korruption torjuntaa kalastuksen ja vesiviljelyn alalla konkreettisilla toimenpiteillä, joilla edistetään lahjomattomuutta, vastuuvollisuutta ja avoimuutta, myös julkisten hankintojen, lisenssien ja lupien sekä tarkastusten osalta. EU korostaa olevan tärkeää, että Albania ottaa käyttöön tehokkaat välineet tullimaksu- ja alv-petosten torjumiseksi, jotta EU:n taloudellisia etuja voidaan suojella.

* * *

Albanian valmistelujen tämänhetkisessä tilanteessa ja edellyttäen, että Albania täyttää temaattisen kokonaisuuden 1 välitavoitteet ja että Albania edistyy edelleen lainsäädäntönsä mukauttamisessa seuraavissa luvuissa käsiteltävään EU:n säännöstöön ja sen täytäntöönpanossa, ja rajoittamatta temaattista kokonaisuutta 5 koskevissa muissa edellytyksissä mahdollisesti vahvistettujen lisäedellytysten soveltamista, EU toteaa, että nämä voidaan sulkea toistaiseksi vasta sitten, kun EU katsoo, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

Luku 11 – Maatalous ja maaseudun kehittäminen

- Albania toimittaa täytäntöönpanosuunnitelman perustaakseen yhdenmisen hallinto- ja valvontajärjestelmän (IACS), jonka on oltava täysin toimintavalmis liittymishetkellä. Suunnitelma kattaa kaikki tarvittavat toimet järjestelmän kunkin erillisen osan panemiseksi täytäntöön kokonaan ja niiden yhdistämiseksi, mukaan lukien valmistelujen nykytilan esittely, aikatauluun merkityt tulevat tavoitteet, hyväksyttävää lainsäädäntöä koskeva suunnitelma, tarkat budjetti- ja henkilöstövaatimukset sekä mahdollisten puutteiden erittely ja ratkaisut niihin. Albania osoittaa edistyneensä tyydyttävästi IACS-järjestelmän perustamisessa EU:n säännöston mukaisesti, mukaan lukien viljelylohkojen tunnistamisjärjestelmän perustaminen.

- Albania toimittaa täytäntöönpanosuunnitelman perustaakseen maksajaviraston, jonka on oltava täysin toimintavalmis liittymishetkellä. Ottaen huomioon riippumattomuutta, luotettavuutta, vastuuvollisuutta ja talousarvion kurinalaisuutta koskevat normit, suunnitelma sisältää valmistelujen nykytilan esittelyn, aikatauluun merkityt tulevat tavoitteet, hyväksyttävää lainsäädäntöä koskevan suunnitelman, tarkat budjettivaatimukset ja henkilöstötarpeet rekrytointiaikataulu mukaan lukien sekä mahdollisten puutteiden erittelyn ja ratkaisut niihin. Albania osoittaa edistyneensä riittävästi tämän maksajaviraston perustamisessa EU:n säännösten mukaisesti.
- Albanialla on käytössä tehokas varainhoito-, seuranta- ja valvontajärjestelmä, jolla on riittävät valvonta- ja tarkastusvalmiudet ja joka on mahdollisimman luotettava ja eettinen valvontaa ja tarkastuksia varten, niin että se voi käyttää ja hyödyntää EU:n maatalous- ja maaseudun kehittämisrahastoja liittymisajankohtana. Albania on ottanut käyttöön tehokkaita korjaavia toimenpiteitä IPARD-tuen moitteettoman hallinnoinnin varmistamiseksi, myös sisäisten hallinto- ja valvontamenettelyjen sekä sääntöjenvastaisuuksiin, petoksiin ja korruptioon liittyvien toimenpiteiden aloilla, ja vahvistanut maatalouden ja maaseudun kehittämisviraston (ARDA) lahjomattomuutta.

Luku 12 – Elintarvikkeiden turvallisuus, eläinlääkintä- ja kasvisuojelupolitiikka

- Albania toimittaa komissiolle hyväksytyyn kansalliseen ohjelmaan eläinperäisiä tuotteita ja rehuja käsittelevien laitosten parantamiseksi. Maitoalan osalta kansalliseen ohjelmaan on sisällytettävä myös menettelyt sellaisen raakamaidon käyttöä ja laadun parantamista varten, joka ei täytä vaatimuksia.
- Albania osoittaa edistyneensä riittävästi eläimistä saatavien sivutuotteiden käytössä ja niiden hävittämisketjun perustamisessa EU:n vaatimusten mukaisesti.
- Albania on edistynyt riittävästi elävien eläinten ja eläintuotteiden virallista valvontaa koskevan EU:n vaatimukset täyttävän järjestelmän perustamisessa, myös sen rahoituksen osalta.

- Albania osoittaa edistyneensä riittävästi eläinten terveyteen liittyvien sääntöjen täytäntöönpanossa ja noudattamisen valvonnassa EU:n vaatimusten mukaisesti (mukaan lukien eläinten tunnistus ja rekisteröinti, tautien seuranta, hävittämisohjelmat, tautien torjunta ja hätätoimenpiteet).
- Albania osoittaa edistyneensä riittävästi eläinten hyvinvointiin liittyvien sääntöjen täytäntöönpanossa ja noudattamisen valvonnassa EU:n vaatimusten mukaisesti (mukaan lukien eläinten hyvinvointi maataloilla, kuljetuksen aikana ja lopetuksen yhteydessä).
- Albania osoittaa perustaneensa ja kehittäneensä asiaankuuluvat hallinnolliset valmiudet ja infrastruktuurit ja edistyneensä konkreettisesti sellaisen kestäväen virallisen valvontajärjestelmän luomisessa, johon sisältyy virallisten laboratorioden ja rajatarkastusasemien toiminta EU:n säännösten mukaisesti, mukaan lukien vaarojen analysointi ja kriittiset valvontapisteet (HACCP). Albania on osoittanut, että sillä on liittymisen jälkeen riittävät hallinnolliset valmiudet panna asianmukaisesti täytäntöön ja soveltaa kaikkea tähän lukuun kuuluvaa EU:n säännöstöä, erityisesti eläinten ja kasvien terveyden, kasvinsuojelusääntöjen sekä elintarvikkeiden turvallisuuden ja rehujen turvallisuuden osalta, ja että se edistyy riittävien resurssien ja virallisia tehtäviä puolueettomasti, eettisesti ja ilman eturistiriitoja suorittavan riittävän henkilöstön avulla edelleen infrastruktuurinsa lisäämisessä EU:n säännöstössä vahvistettujen vaatimusten mukaisesti.

Luku 13 – Kalastus ja vesiviljely

- Albania on edistynyt pitkälle lainsäädäntönsä mukauttamisessa kalastusta koskevaan EU:n säännöstöön sekä asiaa koskeviin kansainvälisiin sopimuksiin, millä varmistetaan, että Albania pystyy panemaan yhteisen kalastuspolitiikan täysimääräisesti täytäntöön liittymisajankohtana.
- Albania ottaa käyttöön riittävät ja lahjomattomasti ja eettisesti toimivat hallinto-, tarkastus- ja valvontavalmiudet, kuten yhteisessä kalastuspolitiikassa edellytetään, ja osoittaa, että EU:n vaatimukset täyttyvät kaikilta osin liittymisajankohtana, erityisesti tarkastusten ja valvonnan osalta.

Luku 22 – Aluepolitiikka ja rakennepolitiikan välineiden yhtensovittaminen

- Albania on osoittanut, että välillistä hallinnointia varten hyväksytyn liittymistä edeltävän EU-rahoituksen täytäntöönpano on tyydyttävän tasoista, erityisesti koheesiopolitiikan täytäntöönpanon kannalta merkityksellisten osa-alueiden ja alojen osalta.
- Albania toimittaa komissiolle kumppanuussopimuksen kattavan ja laadukkaan luonnoksen, joka on yhdenmukainen laadukkaan ja yksityiskohtaisen toimintasuunnitelman ja siihen liittyvän aikataulun kanssa ja jossa esitetään selkeät tavoitteet ja aikataulut EU:n koheesiopolitiikasta johtuvien vaatimusten täyttämiseksi. Kumppanuussopimukseen olisi sisällytettävä järjestelyt, joilla varmistetaan yhdenmukaisuus asiaankuuluvien EU:n prioriteettien ja strategioiden, valittujen temaattisten tavoitteiden, niiden perustelujen ja tärkeimpien odotettavissa olevien tulosten kanssa kunkin koheesiopolitiikan rahaston osalta. Kumppanuussopimukseen olisi sisällytettävä tiedot suunnitelluista ohjelmista ja rahoituslähteistä sekä yhteenveto sovellettavien mahdollistavien edellytysten täyttymisen arvioinnista.
- Albania toimittaa komissiolle kattavan ja laadukkaan hankejatkuoluonnoksen koheesiopolitiikan mukaista täytäntöönpanoa varten. Luonnoksessa olisi osoitettava selkeästi, että hankejatkumon valmisteluun ja toteuttamiseen on käytettävissä riittävät resurssit.
- Albanialla on tarvittavat oikeusperustat ja kuulemisprosessit sekä paremmat valmiudet varmistaa kaikkien asiaankuuluvien julkisten ja yksityisten elinten resurssit, sitoutuminen ja vastuunotto kansallisella ja sitä alemmalla tasolla koheesioitoimenpiteiden ohjelmasuunnittelussa, täytäntöönpanossa, seurannassa ja arvioinnissa kumppanuutta koskevien eurooppalaisten käytäntöjen mukaisesti.

- Albaniassa on koheesiopolitiikan ohjelmasuunnittelua, täytäntöönpanoa, seuranta, arviointia, viestintää, tarkastusta ja valvontaa varten kattava institutionaalinen rakenne, joka sisältää keskeisten instituutioiden organisaatioiden ja valmiuksien kehittämisstrategiat, sekä virallisesti nimetyt rakenteet, joilla on selkeästi määritellyt tehtävät ja vastuut, ja Albania osoittaa, että institutionaaliset ja hallinnolliset valmiudet ovat riittävät kaikilla tasoilla ja toiminta on lahjomatonta ja eettistä koheesiopolitiikan ohjelmien hallinnoimiseksi. Albaniassa on käytössä EU:n vaatimusten mukainen suunnittelu-, seuranta- ja arviointijärjestelmä, jota tukee täysin toimiva sähköinen hallinto- ja tietojärjestelmä.
- Albaniassa on käytössä tehokas varainhoito-, seuranta- ja valvontajärjestelmä, jolla on riittävät valmiudet ja lahjomattomasti ja eettisesti toimivat valvonta- ja tarkastustoiminnot, niin että se voi käyttää täysimääräisesti ja tehokkaasti EU:n rahastoja liittymishetkestä alkaen. Albania hyväksyy ja panee täytäntöön julkista kirjanpitoa koskevan lain, joka on julkissektorin kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukainen.

Luku 33 – Varainhoitoa ja talousarviota koskevat määräykset

- Albania on edistynyt hyvin lainsäädäntönsä mukauttamisessa EU:n säännöstöön ja osoittanut, että sillä on riittävät tilastolliset ja hallinnolliset valmiudet, niin että se kykenee EU:hun liittyessään suoriutumaan omien varojen moitteettomasta laskennasta, ennakoimisesta, kirjanpidosta, kantamisesta, maksamisesta, valvonnasta ja niitä koskevasta raportoinnista EU:lle EU:n säännöston mukaisesti muun muassa panemalla täytäntöön toimintasuunnitelman menettelysääntöjen riittävää valmistelua ja käyttöönottoa varten.

* * *

Koko neuvottelujen ajan seurataan, missä määrin kansallista lainsäädäntöä mukautetaan EU:n säännöstöön ja miten sen täytäntöönpanossa edetään. EU korostaa kiinnittävänsä erityistä huomiota kaikkien edellä mainittujen seikkojen seurantaan, jotta voidaan varmistaa Albanian hallinnolliset valmiudet, sen valmiudet saattaa päätökseen lainsäädäntönsä mukauttaminen kaikkien tähän temaattiseen kokonaisuuteen kuuluvien lukujen osalta sekä edistyminen täytäntöönpanossa ja noudattamisen valvonnassa. Erityisesti on otettava huomioon tämän temaattisen kokonaisuuden yhteydet muihin neuvottelulukuihin. Lopullinen arvio Albanian lainsäädännön yhdenmukaisuudesta EU:n säännösten kanssa ja Albanian valmiudesta panna säännöstö täytäntöön voidaan tehdä vasta neuvottelujen myöhemmässä vaiheessa. Kaikkien niiden tietojen lisäksi, joita EU saattaa vaatia tätä temaattista kokonaisuutta koskevia neuvotteluja varten ja jotka on toimitettava konferenssille, EU kehottaa Albaniaa toimittamaan vakautus- ja assosiaationeuvostolle säännöllisesti yksityiskohtaisia kirjallisia tietoja siitä, miten EU:n säännösten täytäntöönpanossa on edetty.

Kaikki edellä mainitut seikat huomioon ottaen konferenssin on palattava tähän temaattiseen kokonaisuuteen myöhemmin.

Lisäksi EU muistuttaa, että 2. syyskuuta 2025 ja neuvottelujen päättymisen välillä saatetaan hyväksyä uutta EU:n säännöstöä.